

Danske Bank A/S filiāles Latvijā

KLIENTA STATUSA NOTEIKŠANAS POLITIKA

Šajā politikā (turpmāk – Politika) ir noteikti vispārējie principi, kurus Danske Bank A/S Latvijas filiāle (turpmāk – Banka) ņem vērā, nosakot Bankas klienta (turpmāk – Klients) statusu, kas nepieciešams pie Līguma par finanšu instrumentu kontu pakalpojumu (turpmāk – Līgums) noslēgšanas un turpmāko ieguldījumu pakalpojumu un blakuspakalpojumu sniegšanas.

Klientam, kuram Banka sniedz ieguldījumu pakalpojumus un ieguldījumu blakuspakalpojumus (turpmāk – Pakalpojumi), var būt šādi statusi:

- Tiesīgs darījumu partneris,
- Profesionāls Klients,
- Privāts Klients, kas darbojas kā profesionālis,
- Privāts Klients.

Banka pirms Pakalpojumu sniegšanas uzsākšanas, tas ir pirms Līguma parakstīšanas, informē Klientu par tā statusu. Klients piekrīt viņam piešķirtajam statusam, parakstot Līgumu.

Klientam ir tiesības pieprasīt, lai Banka piešķir tam citu statusu, nekā noteikts Līgumā, kopumā uz visiem sniedzamajiem pakalpojumiem vai attiecībā uz atsevišķu Pakalpojuma veidu, finanšu instrumentu (turpmāk – FI) darījuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI:

- Privāts Klients var iegūt Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu,
- Profesionāls Klients var iegūt Privāta Klienta statusu,
- Tiesīgais darījumu partneris var pieprasīt, lai Banka tam piešķir Profesionāla vai Privāta Klienta statusu.

Iespēja mainīt statusu ir atrunāta arī Līguma II daļā.

1. TIESĪGIE DARĪJUMU PARTNERI

Banka piešķir Tiesīgā darījumu partnera statusu:

- ieguldījumu brokeru sabiedrībām,
- kredītiestādēm,
- apdrošināšanas sabiedrībām,
- ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām,
- pensiju fondiem un to pārvaldes sabiedrībām,
- citām finanšu iestādēm, kas licencētas un darbību veic saskaņā ar finanšu pakalpojumus regulējošiem ES dalībvalsts normatīvajiem aktiem,
- komercsabiedrībām, kuru pamatdarbība ir darījumu veikšana ar precēm vai atvasinātajiem preču instrumentiem uz pašu rēķina,
- komercsabiedrībām, kas iespējas līgumu, nākotnes līgumu vai citos atvasināto instrumentu tirgos vai atvasinātā instrumenta bāzes aktīva tirgos veic tādus darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto instrumentu tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgu dalībnieku rēķina, kurus garantē un atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū,
- valstu valdībām un citām valsts iestādēm, kuras pārvalda valsts parādu,
- centrālajai bankai,
- pārnacionālajām organizācijām.

Banka darījumos, ko tā veic ar Tiesīgo darījumu partneri, sniedzot šādus pakalpojumus:

- Klienta rīkojumu par darījumiem ar FI pieņemšana un nodošana izpildei,
- Klienta rīkojumu par darījumiem ar FI izpilde uz Klienta vai trešo personu rēķina,
- Darījumu ar FI izpilde uz Bankas rēķina,

ir tiesīga nepiemērot „Finanšu instrumentu tirgus likuma” 126., 126.¹, 126.², 128., 128.¹, 128.² un 128.³ pantos noteiktās prasības, kā arī nepiemērot tos tiesību aktu noteikumus, kuros šāda iespēja ir paredzēta. Tai skaitā, bet ne tikai Banka var sniegt augstāk minētos pakalpojumus, nenoslēdzot par tiem ar Tiesīgo darījumu partneri atsevišķu līgumu. Banka arī var nenoteikt attiecīgā pakalpojuma piemērotību un atbilstību Klienta interesēm, neinformēt par piedāvātajām ieguldījumu stratēģijām un ar to saistītajiem riskiem, kā arī ir tiesīga apvienot šādu Klientu

rīkojumus ar darījumu uz Bankas rēķina vai citu Klientu rīkojumiem bez īpašas tiesīgā darījuma partnera piekrišanas.

Par Klientam piešķirto Tiesīgā darījuma statusu Banka un Klients vienojas Līgumā.

Tiesīgais darījumu partneris var pieprasīt, lai Banka tam piešķir Profesionāla vai Privāta Klienta statusu kopumā uz visiem sniedzamajiem Pakalpojumiem vai attiecībā uz atsevišķu Pakalpojuma veidu, FI darījuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI.

Tiesīgais darījumu partneris, kas vēlas, lai viņam piešķir Profesionāla vai Privāta Klienta statusu, iesniedz Bankai iesniegumu, tajā norādot Pakalpojuma veidu, FI darījuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI, attiecībā uz kuru viņš vēlas saņemt Profesionāla vai Privāta Klienta statusu.

2. PROFESIONĀLI KLIENTI

Banka piešķir Profesionālā Klienta statusu:

- Latvijas Republikā vai citā valstī darbībai finanšu tirgū licencētām un uzraudzītām iestādēm:
 - a) kredītiestādēm,
 - b) ieguldījumu brokeru sabiedrībām,
 - c) citām licencētām vai regulētām finanšu iestādēm,
 - d) ieguldījumu fondiem un ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām,
 - e) apdrošinātājiem,
 - f) pensiju fondiem,
 - g) preču dīļeriem,
 - h) sabiedrībām, kas iespējas līgumu, nākotnes līgumu vai atvasināto FI tirgos vai atvasināta instrumenta bāzes aktīva tirgos veic darījumus uz pašu rēķina, kuru vienīgais mērķis ir ierobežot finanšu risku atvasināto FI tirgū, vai kas veic darījumus uz citu šo tirgus dalībnieku rēķina vai veido tiem cenas, un ko garantē norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū, ja atbildību par šādu sabiedrību noslēgto līgumu izpildes nodrošināšanu uzņemas norēķinu sistēmas dalībnieki šajā tirgū,
 - i) citām komercsabiedrībām, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana FI un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
- Komercsabiedrībām, kas atbilst divām no minētajām trim prasībām:
 - a) pašu kapitāls – ne mazāks kā 2 miljonu eiro (ekvivalents latos pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa),
 - b) neto apgrozījums – ne mazāks kā 40 miljonu eiro (ekvivalents latos pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa),
 - c) bilances vērtība – ne mazāka kā 20 miljonu eiro (ekvivalents latos pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa);
- valstīm un pašvaldībām, valsts iestādēm, kas pārvalda valsts parādu, valstu centrālajām bankām, Pasaules Bankai, Starptautiskajam Valūtas fondam, Eiropas Centrālajai bankai un citām starptautiskām finanšu institūcijām;
- citām komercsabiedrībām, kuru pamatdarbība ir ieguldīšana FI un kuras šādus ieguldījumus veic lielos apmēros;
- personām, kuras citā valstī atzītas par Profesionālu Klientu saskaņā ar procedūru, kas līdzvērtīga šajā pantā noteiktajai.

Par Klientam piešķirto Profesionālā Klienta statusu Banka un Klients vienojas Līgumā.

Profesionālam Klientam var piešķirt Privāta Klienta statusu kopumā uz visiem Pakalpojumiem vai uz atsevišķu Pakalpojuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI. Profesionāls Klients, kas vēlas, lai viņam piešķir Privāta Klienta statusu, iesniedz Bankai iesniegumu, tajā norādot Pakalpojuma veidu, FI darījuma veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI attiecībā uz kuru viņš vēlas saņemt Privāta Klienta statusu.

Par Profesionālajam Klientam piešķirto Privāta Klienta statusu Banka un Klients vienojas Līgumā, kur atrunā vai Privāta Klienta statuss piemērots kopumā vai attiecīgi uz noteiktiem Pakalpojumu veidiem, FI darījumu veidiem, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI.

Klientam ir pienākums sniegt Bankai informāciju par tā darbībā notikušām izmaiņām, kas var ietekmēt Klienta atbilstību Profesionāla Klienta statusam izvirzītajām prasībām. Banka, saņemot informāciju, kas norāda uz to, ka Klients vairs neatbilst Profesionāla Klienta statusam izvirzītajām prasībām, pieņem lēmumu par šāda statusa atsaukšanu un rakstveidā informē par to Klientu. Minēto statusu var atsaukt kopumā vai uz atsevišķiem Pakalpojumu veidiem, FI darījumu veidiem, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI.

3. PRIVĀTIE KLIENTI, KAS DARBOJAS KĀ PROFESIONĀLIE

Banka piešķir Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu, ja Privātais Klients ir izteicis lūgumu atzīt viņu par Profesionālu Klientu, iesniedzot Bankai iesniegumu. Iesniegumā jānorāda Pakalpojuma veids, FI darījumu veids, konkrēts FI darījums vai konkrēts FI, attiecībā uz kuru Klients vēlas saņemt Profesionāla Klienta statusu.

Pirms piešķirt Klientam minēto statusu, Banka izvērtē Klienta zināšanas un pieredzi, lai gūtu apliecinājumu, ka, ņemot vērā paredzēto darījumu vai Pakalpojumu specifiku, Klients patstāvīgi spēj pieņemt lēmumu par savu ieguldījumu un apzinās attiecīgos riskus.

Lai Klients iegūtu statusu – Privāts Klients, kas darbojas kā profesionālis, Klientam jāatbilst vismaz diviem no šādiem kritērijiem:

- a) Klients ir veicis būtiska apmēra darījumus ar FI – vismaz 10 darījumus ceturksnī iepriekšējo četru ceturksņu laikā;
- b) Klienta finanšu portfeļa vērtība, kas aptver finanšu līdzekļus un FI, pārsniedz 500 000 eiro [ekvivalentu latos pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa];
- c) Klientam ir vismaz vienu gadu ilga pieredze finanšu sektorā amatā, kurā nepieciešamas zināšanas attiecībā uz darījumiem un pakalpojumiem, ko Klients plāno veikt vai saņemt kā Profesionāls Klients.

Banka rakstveidā brīdina par ieguldītāja aizsardzības tiesībām, ko Klients var zaudēt Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusā, un Klients paraksta apliecinājumu, ka šādu brīdinājumu ir saņēmis un apzinās šādu tiesību zaudējuma sekas. Minētais Bankas brīdinājums ir ietverts ieguldījumu piemērotības anketā, ko Klients aizpilda, ja vēlas, lai Banka tam piešķir Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu. Ieguldījumu piemērotības anketa tiek parakstīta divos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie Klienta.

Par Klientam piešķirto Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu Banka un Klients vienojas Līgumā vai tā grozījumos.

Klientam ir pienākums sniegt Bankai informāciju par tā darbībā notikušām izmaiņām, kas var ietekmēt Klienta atbilstību Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusam izvirzītajām prasībām. Banka, saņemot informāciju, kas norāda uz to, ka Klients vairs neatbilst Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusam izvirzītajām prasībām, pieņem lēmumu par šāda statusa atsaukšanu un rakstveidā informē par to Klientu. Minēto statusu var atsaukt kopumā vai uz atsevišķiem Pakalpojumu veidiem, FI darījumu veidiem, konkrētiem FI darījumiem vai konkrētiem FI.

4. PRIVĀTI KLIENTI

Banka piešķir Klientam Privāta Klienta statusu, ja tas netiek klasificēts kā Tiesīgais darījumu partneris vai Profesionāls Klients, kā arī Klients nav izteicis lūgumu atzīt viņu par Profesionālu Klientu. Par Klientam piešķirto Privāta Klienta statusu Banka un Klients vienojas Līgumā.

Privātais Klients var pieprasīt, lai Banka tam piešķir Profesionāla Klienta statusu kopumā uz visiem sniedzamajiem Pakalpojumiem vai uz atsevišķiem Pakalpojumu veidiem, FI darījumu veidiem, konkrētiem FI darījumiem vai konkrētiem FI. Šādā gadījumā Banka Klientam piešķirs Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, statusu.

Privātais Klients, kas vēlas, lai viņam piešķir Profesionāla Klienta statusu, iesniedz Bankai iesniegumu, tajā norādot Pakalpojuma veidu, FI darījumu veidu, konkrētu FI darījumu vai konkrētu FI, attiecībā uz kuru viņš vēlas saņemt Profesionāla Klienta statusu. Sīkāk par šo skatīt 3. nodaļā.

5. KLIENTU STATUSIEM PIEMĒROJAMĀ AIZSARDZĪBAS PAKĀPE

Privātajiem Klientiem Banka piemēro visaugstāko aizsardzības pakāpi. Banka izvērtē Privāta Klienta zināšanas un pieredzi, lai gūtu apliecinājumu, ka, ņemot vērā paredzēto darījumu vai pakalpojumu specifiku, Privāts Klients patstāvīgi spēj pieņemt lēmumu par savu ieguldījumu un apzinās attiecīgos riskus. Attiecībā uz Privāto Klientu Banka ievēro Bankas apstiprināto Rīkojumu izpildes politiku un Interesu konfliktu politiku, kā arī visas „Finanšu instrumentu tirgus likumā” un citos tiesību aktos, kas regulē Bankas un Klienta attiecības, noteiktās prasības.

Attiecībā uz Privāto Klientu, kas klasificēts kā Profesionālais Klients, Profesionālo Klientu un Tiesīgo Darījuma partneri Banka nodrošina tādu pašu aizsardzības pakāpi kā Privātajam Klientam ar „Finanšu instrumentu tirgus likumā” un citos tiesību aktos, kas regulē Bankas un Klienta attiecības, noteiktajiem izņēmumiem. Cita starpā Banka neizvērtē Pakalpojumu, FI darījumu vai konkrētu FI piemērotību un atbilstību Privāta Klienta, kas darbojas kā profesionālis, Profesionālā Klienta un Tiesīgā Darījuma partnera interesēm. Banka ir tiesīga uzskatīt, ka iepriekš minētie Klienti ir uzskatāmi par tādiem, kam ir vajadzīgā pieredze un zināšanas saistībā ar Pakalpojumiem, FI darījumiem un konkrētiem FI, attiecībā uz kuriem tiem ir piešķirts attiecīgais statuss un minētie Klienti ir spējīgi finansiāli uzņemties risku par jebkuru zaudējumu, ko Pakalpojums, FI darījums un konkrētais FI var radīt.